

Recensie: A Christmas Carol ★★★★★*****

The Old Vic Londen
dinsdag 8 januari 2019

foto © Manuel Harlan

Recensie:

De beste versie die we ooit op de planken zagen, levert The Old Vic af met A Christmas Carol naar de klassieker van Charles Dickens. Terwijl stilaan de sporen van kerst verdwijnen in Londen, afgelopen zondag sloten de kerstmarkten, en ook de theaters draaien nu terug op het gekende ritme, is het gewoon een fijne vaststelling dat in zo'n overgangsfase er toch nog een productie is die nog tot en met 19 januari de sfeer en de boodschap van kerst uitdraagt. En hoe! Regisseur Matthew Warchus slaagt erin om het verhaal tot zijn essentie te herleiden dankzij de versie van Jack Thorne waar ie beroep op deed. Hij kiest voor een minimal approach met toch een aantal erg moderne keuzes. Zo zien we The Old Vic in twee gedeeld door een catwalk en staat er op het podium een tribune waar toeschouwers kunnen zitten. Warchus gaat dus voor een in the round concept, dat in tegenstelling tot dat van The Convert in the Young Vic, wél werkt. In het tweede deel wordt het publiek zelfs betrokken bij het verhaal wanneer Scrooge zijn feestmaal laat aanrukken. Dan laat de regisseur de minimal aanpak voor wat die was, wat hier zeer goed werkt met enkele verrassingen die toch erg naturel blijven aanvoelen.

Twee witte lakens worden van het balkon naar de parterre gespannen en zullen de glijbanen vormen voor onder andere appelsienen, aardappelen en spruiten. Niet veel later komt er nog een extra lading spruiten uit de lucht gevallen, met aan elke mini parachute telkens 1 spruitje. Dat idee uitgevoerd zien worden rond een groente waar niet gek veel kinderen gek van zijn, vinden we zo geniaal dat het alvast een extra ster verdient. Stephen Tompkinson haalt er van zijn kant een jongetje bij uit het publiek om de toren gelatinepudding mee het podium op te loodsen en laat de boel gevaarlijk wiebelen.

Wat deze productie zo geniaal maakt, is dat ze kerstliederen als 'God Rest Ye Merry Gentlemen' op een folky manier brengt begeleid door viool (Clare Taylor), fluit/klarinet/basklarinet (Martin Robertson), cello (Justin Pearson) en piano (Will Stuart). Die laatste is overigens ook de musical director van deze voorstelling. Het moet gezegd: hij heeft een zeer knappe en coherente score afgeleverd die de heerlijk warme kerstgloed uitademt, die van samen zingen ook en samen musiceren. Hier te horen in het rinkelen met belletjes waarbij zo een kerstmelodie gebracht wordt, zoals ook in de laatste wondermooie toegift 'Silent night'. Dat in combinatie met een subliem, eenvoudig maar ook uitgepuurd lichtplan dat focust op de vele lantaarntjes die boven het podium en de catwalk hangen, maken van deze A Christmas Carol werkelijk een streling voor het oog en oor.

Twee minuten en 5 minuten duurt de voorstelling met een pauze van twintig minuten. Het minste wat je kan zeggen, is dat ze dus perfect getimed is voor families. Qua spanningsboog, qua opbouw hebben we dus gewoon niets op te merken. Het verhaal wordt verteld door verschillende vertellers, apart en samen. Daardoor kan deze A Christmas Carol vaart maken, en sneller overgaan tot de essentie: het bezoek van de geest van de kerst uit het verleden (weergaloos neergezet door Myra McFadyen), 'I always wanted to be called Brenda' ofwel de geest van de huidige kerst " (Nicola Hughes) en deze van de toekomst (Witney White). De props zijn beperkt, met een aantal kisten waarop in gouden letters 'Scrooge & Marley' staat, kisten waar geld of documenten in zitten die Tompkinson mag wegsteken in de podiumvloer. Verder zijn er vier deurlijsten die uit het podium komen die symbool

staan voor je opsluiten van de buitenwereld ('Don't let the singing creatures inside!') versus (naar het einde toe) je deur voor anderen open zetten, en je rijkdom met zo veel mogelijk geliefden delen.

Nog voor de voorstelling start, worden we overigens al meteen in de kerstsfeer gedompeld wanneer een actrice in traditionele klederdracht uit Dickens tijd ons een mince pie aanbiedt. Andere acteurs met hoge hoed op slaan dan weer een praatje met het publiek. Kortom: van een vierde muur is hier compleet geen sprake en moeiteloos worden we dan ook in dit heerlijke kerstverhaal gezogen. En wanneer accordeon en strijkers 'God Rest Ye Merry Gentlemen' inzetten, klapt het publiek ook spontaan mee op het ritme. In het tweede bedrijf van A Christmas Carol kan al wie op de parterre of op de tribune zit trouwens tot twee keer toe meemaken hoe neerddarrelende witte schuim die de sneeuw voorstelt aanvoelt.

Stephen Tompkinson (o.a. gekend van zijn rollen in 'de serie 'Ballykissangel' en de film 'Brassed Off') zet een overtuigende Scrooge neer die aanvankelijk iedereen die hij graag ziet van hem wegdukt. Dat komt enerzijds omdat ie als kind niet goed in de groep lag op school en hij een erg veeleisende (drinkende) vader had. Ook op liefdesvlak liep het niet goed. Belle (mooie rol voor Frances McNamee) bleef tevergeefs op hem wachten, maar koestert wel de jeugdliefde die ze voor Ebenezer voelde, ook wanneer ze getrouwd is en kinderen heeft. Het is die boog, van niet willen veranderen, niet tot inzicht willen komen, wat in het nauw gedreven worden, tot uiteindelijk toch overstag gaan, die Tompkinson zeer goed neerzet. Dat in combinatie met een prachtig moment waarbij hij Tiny Tim knuffelt, een rol die neergezet wordt door een jongetje met een beperking, doet het publiek moeiteloos smachten. Die ene vrouw die de ontmoeting tussen Belle en Ebenezer iets te afstandelijk vond, en daar luidop over begon te klagen vanop het balkon omdat er geen kus volgde tussen McNamee en Tompkinson kreeg zo meteen te zien waarom die kus er niet kwam. De emotionele focus wil deze productie immers terecht leggen op de scène tussen Scrooge en Tiny Tim. Een wondermooi moment uit een al even wondermooie A Christmas Carol levert dat op. Of hoe de eerste 5 sterren van dit jaar een feit zijn en deze voorstelling waar het spelplezier van de acteurs en muzikanten afdruipt wat ons betreft het ganse jaar geprogrammeerd mag blijven.

< Bert Hertogs >